

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXVI [i. e. LXVII]. Ecquae summa breuis omnium dictorum de Vna specie?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

ipsa: Res, non Modus est in præcepto.

AD V. Commemoratio duplex est; Repræsentatiua; ceurei fit in scena: Narratiua historicè: Mortis Domini: cæ memoria prior fit in Sacrificio, repræsentante Passionem totam; Posterior fit manducando & bibendo in Eucharistiæ Vna, vel Vtraque specie.

AD VI. Solatium idem in vna, quod in vtraque, habetur, ob Rem eandem.

AD VII. Pars Essentialis tolli nulloquam potest; at potest Modalis. Ut Baptismus olim fiebat totali immersione; nunc solum capitis asperione. Sic tolli potest panis, si detur calix: at vtrumque simul tolli nequit.

AD VIII. Dari Sanguinem, id est, totum Christum, est præceptum: at dari species ambas, non est præceptum.

CUR PRÆCEPIT VNAM ECCLESIA?

I. Quia quæ non ad substantiam Sacramentorum pertinent, ea potest ordinare Ecclesia: præsertim vbi Dominus regulam non statuit, vt seruetur certa; Ecclesiæ ibi relictum est, ordinis causa. Sic in Baptismo trinam immersionem mutauit in Vnam, Tertull. l. de Corona mil. & Can. 49. Apost. Rursus Vnã in Conc. IV. Tolet. c. 5. mutauit in trinam. Talis est ritus specierum, quæ non sunt iure diuino præceptæ; nec de Essentia Sacramenti; cum vtus rei, non attingat essentiam eiusdem.

II. Quia licitus semper vbique fuit vtus vnus, aut vtriusque: Concilium Constantiense prohibuit tolli vsum Vnius,

III. Causa Hæreticorum, vtramque; ceu præceptam, vrgentium.

IV. Sic placuit Vniformitati Consentientis Ecclesiæ; quia licuit, & expediuit.

V. Vt irreuerentiæ & effusiones cauerentur.

QVÆSTIO LXVII.

Ecquæ SUMMA Breuis omnium dictorum de VNA?

INSTITVTIO est sub Vtraque: at non est Præceptum de Vtraque; neque omnibus vtraque; præcepta est. Institutio autem rei & Præceptio differunt: Vt, Institutum est Matrimonium, Ordo: Prædictio. &c. at non omnibus præceptum, Nisi vt Credant, colantque; non vt vsurpent omnes. Deinde; In Vtu præcepta est substantia sacramenti; non Circumstantia accidens: illa examussim seruanda in vsu; hæc relicta est ordinationi Ecclesiæ. Vnde nullum de Circumstantia extat præceptum in S. Scriptura: nec vllum reperiunt aduersarij: Et nos euincimus de Vna.

ECCE aduersarij: 1. HUSSITÆ quæruunt præceptum. Ioann. 6. Nisi mand. &c. 2. LUTHERANI reclamant ibi de Eucharistia quicquam agi: quæruuntque præceptum Luc. 22. Hoc facite. 3. CALVINVS his repugnat; vult dictum solis Ecclesiæ ministris, non Laicis: quæruuntque præceptum Matth. 26. Bibite ex hoc omnes. 4. MARCVS. c. 16 ad solos id Apostolos dictum ait? Qui & bibent ex illo omnes. Et hic verè: illi eroncè,

Rr 2 DVsus

II. VSVS Vnius à Christo comprobatus est. I. VERBIS, *Ioann. 6.* 1. Hic verò agi de Euch. Negat Lutherus & quidam Calvinista. 2. Concedunt Hussite & Calviniste Gallicani cum Plesæo. l. 4. Euch. c. 2. Se igitur destruunt; nos confirmant; vt & tota Classis S. Patrum. 2. FACTO: vt *Luc. 24.* in Emaus: testibus S. Patribus: Textu iltic ipso: & Effectu illuminationis. Et; Dominus ibi Consecrauit, id est, sacrificauit Vnâ speciem: Quod ex natura rei fit rectè: at nûc non rectè fieret; ob præceptum Ecclesiasticum. Christus ter benedixit panem. 1. Cum miraculo panes & pisces. 2. Cum Sacramento in Cœna, 3. In Emaus. 3. APOSTOLIS VSVS fuit Vnius, *Act. 2. v. 42.* & *Act. 20. v. 7.* Ita S. Patres, & aduersarii:

Sed hi Synechdochen ibi fingunt partis pro toto.

A. T. Cur non pariter & *Ioann. 6.* foret Synechdoche in multiplicatione panû; vt intelligeretur cadus vini propinasse? 2. Lucas ter meminit benedicti panis; nunquam vini: huius vel semel meminisset. 3. Iudæi multi, recens conuersi, abstinebant à vino, *Act. 12. v. 20.* Omnes emulatores Legis Mosaicæ, Nazaræi maxime, *Act. 18. v. 18.* & *c. 21. v. 23.* at hi durante voto erant perseverantes in Doctrina Apostolorum, & Communionis Fractionis Panis: Ergo sub vna communicarunt. DICES Ergo & Apostoli sacrificarint in vna. RESP. Esto: licebat exemplo Christi: At nunc non licet, ob præceptum Ecclesiæ: In quo cum Norregis dispensauit Innoc. VI II, teste Volater. l. 7. Geogra. Adde VSVS idem Vnius durauit post Apostolos, vt licitus, non vt præceptus, vixit ad tempora Hussitarum.

III. CHRISTVS TOTVS Carne, Sanguine, Animâ, Diuinitate, est in vtralibet specie idem; sed Aliter: nam sub specie panis, vi Sacramenti, est carne solâ; sub vino, Sanguine solo: cetera tamen vtrouque vi Concomitantia naturalis. CALVINISTÆ Christum Carne, Sanguine, Animâ, Diuinitate esse in cœlo adiunctum in Sacramento esse negant: ridentque Concomitantiam. LUTHERANI Quidam Calvinizant; sed Christi Carnem solam esse sub pane; Sanguinem solum sub vino: Animam in neutra. Ita Illyr. Heshuf. Hamelmann. Quidam Catholizant, vt Vbiquitarii, Brent. Kên. totum Vtrique inesse. Hinc isti totum nunquam accipiunt; ac proinde nihilo plû, quàm Calviniste: Quia diuidi Christus nequit, quam mori amplius.

IV. CAUSÆ Vnius permiffæ sunt, 1. Quia Totus inest Vtrilibet. 2. Par fructus vtriuslibet ac vtriusque. 3. Multi Abstemii. 4. Loca multa carent vino. 5. Periculum effusionis. Ob hæc vnam licitè vsurpari posse censent etiam Brentius *apolog. pro Confess. Wirtenberg.* Melancht. l. de vsu Sacramēt. ait Ruthenos p vino vti posse medone, aut mulso. Si ergo iure diuino prohibitum est Cōmunicare sub vna; cur permittunt? Si non prohibitum; cur negant vsum vnius? At in iure diuino dispensare nemo potest.

QVÆSTIO LXVIII.

Eucharistia sine Adoranda ac Veneranda?

LUTHERANI distinguunt: 1. Extra Vsum, & Adoratio Euch. est idololatria. Luth. libr. ad Wald. In Vsu, Quidam damnant ibi adorationem, etsi præsen-